

MANTAR KULLANIMI İLE TETİKLENEN MANİK EPİZOD: BİR OLGU SUNUMU

Mehmet Akif Kılıç¹, Yasemin Görgülü¹

¹Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları

Giriş: Amanita ve psilosibin içeren mantarların kullanımı bazı ülkelerde yasal olup, psilosibin içeren mantarlar serotonin reseptörleri üzerinden, Amanita muscaria ise GABA reseptörlerini modüle ederek etki göstermekte; her ikisinin de bağımlılık yapıcı özellikleri bulunmamaktadır ancak çeşitli ruhsal bozukluklara yol açabilmektedirler. Özellikle psilosibin; mistik deneyimler, algı bozulmaları ve duygulanım değişiklikleriyle karakterize geçici etkiler yaratırken; Amanita muscaria deliryum, disosiyasyon ve motor koordinasyon bozukluklarıyla seyreden atipik tablolarla ilişkilendirilmektedir.

Yöntemler / Olgu Sunumu: Bu sunum, son iki yıldır Amerika'da yaşayan, daha önce psikiyatri tanısı, tedavi öyküsü ve ailede ruhsal hastalık öyküsü bulunmayan 28 yaşındaki kadın hastayı ele almaktadır. Bu olgu, hasta ve ailesinden onam alınarak hazırlanmıştır. Hasta; uykusuzluk, iştahsızlık, artmış psikomotor aktivite ve işitsel halüsinasyonlar nedeniyle psikiyatri polikliniğine başvurmuştur. Yapılan Psikiyatrik değerlendirmede, hastanın öz bakımının azaldığı, mimiklerinde ve psikomotor aktivitesinde artış olduğu, konuşmasının, hızlı ve çevresel özellikler taşıdığı gözlenmiştir. Uykusunda ve iştahında azalmaya ek olarak dürtü kontrolünde belirgin zayıflık izlenmiştir. Bilinci açık, yönelim ve bellek işlevleri korunmuş, spontan ve istemli dikkat düzeyi artmış olup, klinik değerlendirmeye göre zeka düzeyi normal sınırlar içerisinde. Duygudurum ve duygulanımı eleve, davranış ve

konuşmasının dezorganize görünümde olduğu gözlemlenmiştir. Düşünce akışında hız artışı, çağrışımlarda dağınıklık ve fikir uçuşmaları izlenmiştir. Düşünce içeriği olarak grandiyöz, referans, paranoid- perseküsyon ve bizar hezeyanlar ile emir verici içerikte işitsel varsanılar mevcuttur. Gerçeği değerlendirme yetisi bozulmuş, içgörüsü azalmıştır. Young Mani Skoru 42 olarak hesaplanan hasta, şiddetli psikotik özellikli manik atak tanısıyla servisimize yatırılmıştır. Amerika'da bulunduğu süre boyunca düzensiz aralıklarla esrar kullandığı, son dönemde ise keyif verici amaçla psilosibin içeren mantarlar ve Amanita muscaria kullandığı öğrenilmiştir.

Sonuçlar: Hastaya haloperidol 30 mg/gün, olanzapin 30 mg/gün ve lorazepam 3 mg/gün tedavisi başlanmıştır. Ancak klinik gözlemlerde farmakolojik tedaviye rağmen manik bulgular gerilememiştir. Bu nedenle EKT tedavisine başlanmış ve yarar görülmüştür. On seans EKT sonrasında Young Mani Skoru 9'a gerilemiştir.

Tartışma ve Sonuç: Bu olgu, psilosibin ve Amanita muscaria kullanımının, manik epizot gibi psikiyatrik tabloların ortaya çıkışında tetikleyici olabileceğine dikkat çekmek amacıyla sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bipolar duygulanım bozukluğu, psilosibin, amanita muscaria, halüsinasyonlar